

Βέροια 11 Σεπτεμβρίου 2005

Στα πλαίσια εορτασμού των πενήντα (50) χρόνων από την ίδρυση της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, θεωρήσαμε υποχρέωσή μας να παραδώσουμε στην Ευξείνου Λέσχη Βέροιας και στη διάθεση κάθε φίλου αναγνώστη, ολοκληρωμένο σε δίτομο έργο, τον «ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ».

Στα δέκα έξι (16) χρόνια συνεχούς κυκλοφορίας του (1989-2005), συνέβαλε αποφασιστικά τόσο στη διάδοση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, όσο και στο να ακουστεί η φωνή της Ε.Λ.Β. στα μέλη και τους φίλους της, έχοντας συνδρομητές, όχι μόνο σε όλη την Ελληνική Επικράτεια, αλλά ακόμη και στο εξωτερικό (Γερμανία, Αμερική, Καναδά, Αυστραλία κ.α.).

Στόχος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι αυτή «η φωνή» να ενδυναμωθεί και να ακουστεί από ακόμη περισσότερους πατριώτες και φίλους, γι' αυτό και ήδη έχει αποφασιστεί η έκδοση του «ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ» και σε ηλεκτρονική πλέον μορφή, και η κυκλοφορία του στο διαδίκτυο.

Την εδραίωση του «ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ» ως κύριο μέσο επικοινωνίας της Ε.Λ.Β. και την αποδοχή του από όλο και περισσότερους αναγνώστες, την οφείλουμε σε έναν μακρύ κατάλογο ανθρώπων, οι οποίοι συνέβαλαν λιγότερο ή περισσότερο, ανάλογα με τις δυνατότητές τους, στην έκδοση και συνέχιση της κυκλοφορίας του.

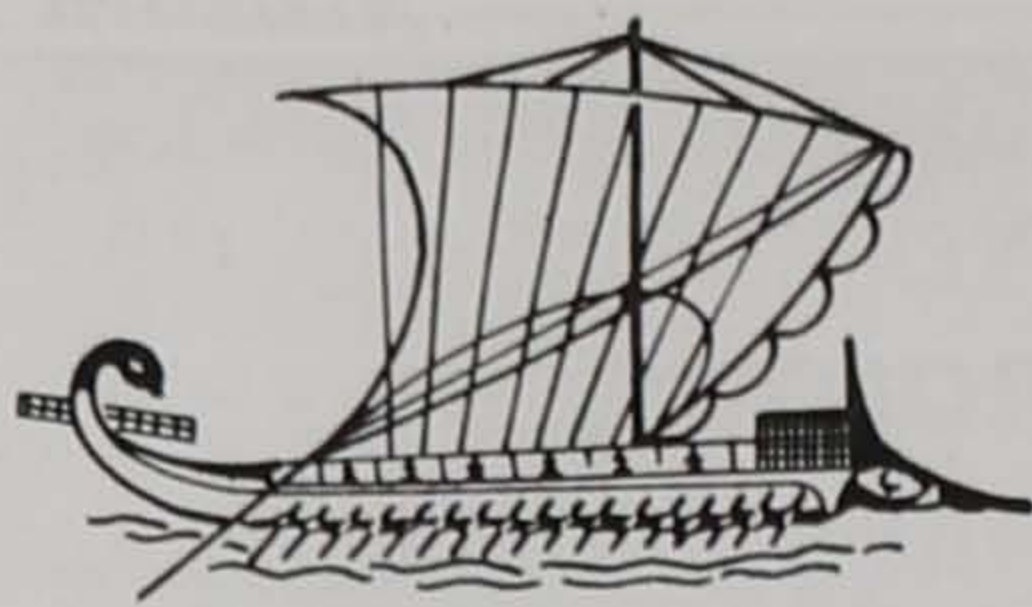
Είναι βέβαιο όμως, ότι χωρίς τη σύλληψη και υλοποίηση της ιδέας έκδοσης του «ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ» από τον πρώην πρόεδρο της Ε.Λ.Β. **κ.Αλέξανδρο Τσαχουρίδη**, και τις άοκνες προσπάθειες και κόπους για όλα αυτά τα χρόνια, του διευθυντή και «ψυχή» του «ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ» **κ. Ιωάννη Μελετιδη**, δεν θα χαιρόμασταν σήμερα αυτό το σπουδαίο έργο, που περικλείει κυριολεκτικά την ιστορία των τελευταίων 16 ετών της Ε.Λ.Β.

Ως ελάχιστη ηθική ανταπόδοση, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, εξ ονόματος όλων των μελών της, εκφράζουμε σε αυτούς τους άξιους «εργάτες» της Ε.Λ.Β. τις βαθύτατες ευχαριστίες μας.

Με τιμή,

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	: ΖΕΥΓΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΛΑΖΑΡΟΣ
Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	: ΚΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ
Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	: ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	: ΣΠΑΝΙΔΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ
ΤΑΜΙΑΣ	: ΙΝΤΖΕΒΙΔΗΣ ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ
ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	: ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ
ΕΦΟΡΟΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	: ΚΑΠΟΥΡΤΙΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΜΕΛΟΣ	: ΑΣΒΕΣΤΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΜΕΛΟΣ	: ΣΑΡΑΣ ΣΠΥΡΟΣ

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Ετος 10 Αρ. φύλλου 1

ΚΑΛΑΝΤΑΡΤΣ 1989

Η ΕΚΔΟΣΗ ΜΑΣ

Δικαιολογημένα αισθανόμαστε χαρά και υπερηφάνεια γιατί στο δικό μας Δ.Σ. έλαχε ο κλήρος να εκδόσει την πρώτη ποντιακή εφημερίδα στη Βυζαντινή μας πόλη, τη Βέροια.

Αναλάβαμε την τολμηρή αυτή απόφαση να εκδώσουμε αυτήν την εφημερίδα, με την πεποίθηση ότι εκτελούμε ένα πατριωτικό καθήκον.

Αποτολμούμε όμως, το δύσκολο αυτό έργο γιατί δε θα στηριζόμαστε μόνο στις δικές μας μικρές δυνάμεις.

Ελπίζουμε και πιστεύουμε, ότι κάθε Πόντιος και Φιλοπόντιος θα θεωρήσει τον "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ" δικό του κτήμα και θα κάνει ό,τι μπορεί για την προποκοπή και την επιτυχία του, αφού θα υπηρετεί την ποντιακή ιδέα και κάθετί που θα αποπνέει γνήσιο ποντιακό άρωμα και χρώμα.

Φιλοδοξούμε, ότι γρήγορα η εφημερίδα μας, με τη βοήθεια του Θεού, από μηνιαία να γίνει εβδομαδιαία και ακόμα να γίνει το βήμα και ο σύντροφος κάθε Πόντιου και Φιλοπόντιου.

Από τη στήλη αυτή, στέλνουμε σ' όλους τους Πόντιους και τους Φιλοπόντιους το ολόκαρδο πατριωτικό μας χαιρετισμό και τους ζητάμε να μας συμπαρασταθούν στην πνευματική μας αυτή προσπάθεια, με τη βεβαιότητα, ότι με αίσθημα ευθύνης θα ποτίζουμε τον κήπο της πολιτικής μας κληρονομιάς.

"... η Ρωμανία κι αν πέρασεν ανθεί και φέρει κι άλλο".

Γιάννης Α. Μελετιδής

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ ΤΟΥ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"

Στην εποχή μας, τα ναρκωτικά έχουν μεταβληθεί σε μάστιγα για τις περισσότερες χώρες. Ο Ο.Η.Ε. κήρυξε το 1987 σαν "Διεθνές έτος κατά των ναρκωτικών".

Αν θελήσουμε να περιγράψουμε την εξέλιξη του φαινομένου των ναρκωτικών στη χώρα μας, θα διαπιστώσουμε χωρίς αμφιβολία ότι διανύουμε περίοδο σχετικάς εξάρσης.

Το πió θλιβερό είναι, ότι τα ναρκωτικά πλήττουν κυρίως τους νέους. Πριν από μερικά χρόνια, οι τοξικομανείς ήταν στην πλειοψηφία τους, ηλικίας 30 χρόνων και πάνω. Σήμερα οι φυλακές και τα ειδικά ιδρύματα "φιλοξενούν" παιδιά ηλικίας 14 μέχρι 17 χρόνων.

Από υπεύθυνα στοιχεία βλέπουμε ότι, το 1970 οι κρατούμενοι στο ψυχιατρείο Κορυδαλλού για ναρκωτικά δεν ήταν όλο το χρόνο περισσότερο από 25. Μετά από δέκα πέντε χρόνια, το 1985, ο αριθμός των ναρκωμανών στο ίδιο ίδρυμα έφτασε τους 491. Το 1974 είχαν συλληφθεί 346 άτομα για αδικήματα σχετικά με τα ναρκωτι-

κά. Το 1984 οι συλληφθέντες ήταν 2.005 άτομα και το 1988 και για μόνο ένα τετράμηνο ανήλθαν σε 922.

Το υπουργείο Υγείας υπολογίζει ότι οι χρήστες ναρκωτικών ουσιών τα τελευταία χρόνια αυξάνονται με ρυθμό 11% κάθε χρόνο.

Από μιά έρευνα του υπουργείου Νέας Γενεάς διαπιστώθηκε ότι, ποσοστό 2,7% των αγοριών και 2,8% των κοριτσιών, ηλικίας 18-24 ετών κάνουν χρήση ναρκωτικών. Ακόμα, στις ηλικίες 18-24 ετών κάνουν χρήση το 15,7% των αντρών και το 4,1% των γυναικών. Τέλος στις ηλικίες 24-64 κάνουν χρήση ναρκωτικών το 9,1% και το 2,1% των γυναικών.

Η έρευνα του Σπύρου Καρατζαφέρη "Αποκαλύπτω ότι κρύβουν για τα ναρκωτικά", δίνει μιά τρομερή εικόνα του προβλήματος των ναρκωτικών. Στη σελίδα 85 της έρευνάς του,

Τα ναρκωτικά

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΜΕΛΕΤΙΔΗ

κάποια αξία. Στο μεταξύ διέκοψα τη φροντίσή μου στο Λύκειο. Και μή έχοντας τίποτ' άλλο να πουλήσω, άρχισα να πηγαίνω με άντρες, για να εξασφαλίσω την ηρωίνη της ημέρας...

Μιά άλλη έρευνα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με ένα μεγάλο δείγμα μαθητικού πληθυσμού (Αθήνα, Πάτρα, Ιωάννινα) παρουσιάζει ότι στα Λύκεια κάνουν περιστασιακά χρήση ναρκωτικών τα αγόρια σε ποσοστό 6,5% (Ιωάννινα - Πάτρα) και 7,4% (Αθήνα) και τα κορίτσια 4,6% (Ιωάννινα), 4,3% (Πάτρα) και 6,8% (Αθήνα).

Οι έμποροι των ναρκωτικών, όπως καταγγέλλουν οι ίδιοι οι

Συνέχεια στην 2η σελ.

ΕΥΧΕΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευξεινού Λέσχης Βέροιας εύχεται σ' όλα τα μέλη και τους φίλους ειρηνικό και χαρούμενο το νέο έτος 1989.

Όνειρα και ελπίδες

Η ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Την Κυριακή 14 Αυγούστου 1988 και ώρα 5 το απόγευμα έγινε από τον υπουργό Μακεδονίας - Θράκης κ. Στέλιο Παπαθεμελίτη η θεμελίωση του Πνευματικού Κέντρου της Ευξεινού Λέσχης Βέροιας, στο ιδιόκτητο οικόπεδο, εμβαδού 10.000 τ.μ., που βρίσκεται στο συνοικισμό Πανόραμα.

Μετά τον καθιερωμένο αγιασμό που τέλεσε ο Μητροπολίτης Βέροιας κ. Παύλος, τον οποίο παρακολούθησαν και ο υπουργός Εμπορίου κ. Νίκ. Ακριτίδης, ο υφυπουργός Γεωργίας κ. Δημ. Κεφαλίδης, ο Νομάρχης Ημαθίας κ. Τ. Μπερέτας, ο βουλευτής Ημαθίας κ. Μόσχος Γικονόγλου, ο Στρατηγός Διοικητής Β' Σ.Σ. κ. Κων. Κωτσίδης, ο δήμαρχος Βέροιας κ. Ανδρέας Βλαζάκης, ο Δ/ντής Αστυνομίας, ο πρόεδρος της Π.Ε.Π.Σ., πρόεδροι Ποντιακών Σωματείων και πλήθος Ποντίων και Φιλοποντίων, μίλησε ο πρόεδρος του Δ.Σ. της Λέσχης κ. Αλέξ. Τσαχουρίδης (λόγω απήχησης που είχε ο λόγος του προέδρου

τον δημοσιεύουμε χωρίς περικοπές σε άλλες στήλες).

Θερμό χαιρετισμό απηύθυναν ο υπουργός Εμπορίου κ. Νίκος Ακριτίδης, ο υφυπουργός Γεωργίας κ. Δημ. Κεφαλίδης, ο Νομάρχης Ημαθίας κ. Τάσος Μπερέτας, ο Δήμαρχος Βέροιας κ. Ανδρέας Βλαζάκης και ο πρόεδρος της Π.Ε.Π.Σ. κ. Προκοπίδης.

Στους παραβρισκόμενους η Λέσχη πρόσφερε αναψυκτικά. Στη συνέχεια ακολούθησε καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

Στη συνέχεια πήρε το λόγο ο υπουργός κ. Στέλιος Παπαθεμελίτης, ο οποίος είπε: "Θεμελιώνουμε σήμερα σ' αυτήν την περιοπτη θέση το Πνευματικό Κέντρο της Ευξεινού Λέσχης Βέροιας, στη Βυζαντινή Βέροια που έφερε ο Απόστολος Παύλος το μήνυμα της Αγάπης.

Θεμελιώνουμε το Πνευματικό Κέντρο με τις προσδοκίες και την ελπίδα να αποτελέσει μιά κυψέλη. Με το έργο αυτό τιμού

- Στιγμιότυπο από την τελετή του αγιασμού.

οι πρωτεργάτες του έργου την παράδοσή τους και τις αλησμόνητες πατρίδες του Πόντου που ποτίστηκαν με αίμα.

Με την αίσθηση και τη βεβαιότητα ότι γρήγορα θα παρασθωθεί το ιδιόκτητο προς λειτουργία, θεμελιώνουμε το πνευματικό κέντρο.

Η συμπαράσταση και της κυβέρνησης και όλων μας θα είναι δεσπομένη, και πιστεύω πως πολύ γρήγορα θα λειτουργήσει, με τις ευχές και την αγάπη μας".

Η ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Η ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ ιδρύθηκε το 1955 με σκοπό τη διατήρηση και τη συνέχιση της Ποντιακής παράδοσης.

Πληθωρική, πρωτότυπη και αξιόλογη υπήρξε η προσφορά της στα τριαντατρία χρόνια λειτουργίας της.

Σήμερα η Ε.Λ.Β. κατέχει μιά ξεχωριστή θέση στη ΒΕΡΟΙΑ και το έργο της εκτιμάται και πέρα από τα στενά όρια του Νομού Ημαθίας.

Αν θέλαμε να αναφερθούμε με λεπτομέρειες στα όσα πρόσφερε στον πολιτιστικό και κοινωνικό τομέα η Ε.Λ.Β., θα χρειάζαμασταν σελίδες πολλές.

Παράδοση, Τέχνες, Γράμματα, Ιστορία υπηρετήθηκαν από το σύνολο των Διοικητικών Συμβουλίων και δημιούργησαν υποδομή για πρόοδο.

Προσπάθησε και πέτυχε να δημιουργήσει περιουσία χωρίς να εγκαταλείψει τη φροντίδα για τα ζωντανά τμήματά της (χορός, λύρα, θέατρο, χορωδία) και ιδιαίτερα να αναπτύξει το τμήμα εκμάθησης ποντιακών χορών που έχει περισσότερους από 200 μαθητές.

Η πλούσια βιβλιοθήκη της είναι στη διάθεση όλων και το Λαογραφικό της Μουσείο είναι επισκέψιμο πάντα.

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ Βέροια 12-1-1989

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του καταστατικού της Λέσχης καλούνται τα μέλη της σε τακτική, Γενική Συνέλευση, που θα γίνει την Κυριακή 22-1-89, ώρα 10.30 π.μ. στην αίθουσα του Ξενοδοχείου "Αριστείδης" με θέματα:

1. Λογοδοσία του απερχόμενου Διοικ. Συμβουλίου
  2. Εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου και Εξελεγκτικής Επιτροπής.
  3. Τροποποίηση Καταστατικού
- Αν την παραπάνω μέρα δεν υπάρχει απαρτία η Συνέλευση θα γίνει την επόμενη Κυριακή 29-1-89 στον ίδιο τόπο και ώρα, με τα ίδια θέματα.

το Διοικ. Συμβούλιο

"ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ"

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

Δημόσιος Υπάλληλος - Συγγραφέας

Θουκυδίδη 2 - Τηλ. 0331-25.282

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Κ. ΤΣΑΧΟΥΡΙΔΗΣ

Δικηγόρος

ΓΙΑΝΝΗΣ Γ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Καθηγητής

ΟΔΥΣΣΕΑΣ Γ. ΓΩΝΙΑΔΗΣ

Ηθοποιός - Σκηνοθέτης

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ Ε.Ε.

ΑΦΟΙ ΠΑΤΣΙΚΑ

ΤΗΛ. 0331/66.913 ΦΑΧ 0331.66.979

ΒΕΡΟΙΑ Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός

ΓΡΑΦΕΙΑ Τηλ. 0331-28.356

ΕΤΗΣΙΑ ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΔΡΧ. 500

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ**ΜΕ ΤΟΝ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"**

- Οι στήλες του "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ" είναι στη διάθεση όλων των αναγνωστών του.

- Οι εργασίες πρέπει να στέλνονται αν είναι δυνατόν δακτυλογραφημένες.

- Παράκληση οι εργασίες να γράφονται στην Δημοτική και με το μονοτονικό σύστημα.

- Καμιά εργασία δημοσιευμένη ή όχι δεν επιστρέφεται.

Από την ποντιακή παράδοση**Μήνες και γιορτές**

1. Γενάρης - "Καλαντάρς". Η ονομασία Καλαντάρς έχει προέλευση λατινική.

Οι Πόντιοι θεωρούσαν την πρωτοχρονιά συμβολική γιορτή. Πίστευαν πως μερικά γεγονότα, που συνέβαιναν την πρώτη μέρα του χρόνου, τυχαία, μπορούσαν να έχουν επίδραση στη ζωή τους για όλο το χρόνο.

Υπήρχαν διάφορα έθιμα που αποσκοπούσαν στη βελτίωση και στην καλύτευση της ζωής τους κατά τον καινούργιο χρόνο.

"Καλαντάρς και νέος χρόνος, λάχ' αφέτος χάρ' ο πόνος".

Οι νέοι είχαν τα δικά τους δίστιχα:

"Καλαντάρς καλή χρονιά, κόρ' έλ' σας φιλώ σε μίαν"

"Καλαντάρς και νέον έτος, κόρ' θα παρώ σε αφέτος".

Την παραμονή της πρωτοχρονιάς τα παιδιά έμελναν τα κάλαντα. "Αρχημηνιά και αρχημηνιά..." ή "Αι-Βασίλης έρχεται από την Καισαρεία...". Ο,τι μάθαιναν τα παιδιά τ' έρχονταν το δισάκι. Τα φιλοδωρήματα ήταν "τσιρά" και "λεπτοκάρα". Στο τέλος τα μοίραζαν με κάποιο πρωτόγονο τρόπο, αλλά δίκαιο: "έναν τ' έμόν, έναν τ' εσόν". Η οικοδέσποινα που τα έδινε τα δώρα τα έλεγε: "Να ζήτε, και τη χρόνο, λελευζώ σας".

Την πρωτοχρονιά από τα μεσάνυχτα κάποιοι από την οικογένεια συνήθως κορίτσι, έπρεπε να πάει για να "καλαντάξ" το πεγάδ', δηλαδή να αφήσει διάφορα δώρα στη βρύση του χωριού. Τα δώρα ήταν φρούτα, ξηροί καρποί, βούτυρο, ψωμικά. Μόλις έφτανε στη βρύση έλεγε: "Κάλαντα και καλός καιρός και τη χρόν". Τα κορίτσια, που πήγαιναν για το "καλαντόνερν" δεμιλούσαν σ' όλη τη διαδρομή, γιατί πίστευαν πως οι μάγισσες "νεράιδες" θα τις έπαιρναν τη φωνή. Πίστευαν ακόμη, ότι το νερό "κοιμάται", δηλαδή σταματούσε να τρέχει και ξυπνούσε μετά την προσφορά δώρου, "το καλαντίσμαν". Οι κοπέλες την ώρα που πρόσφεραν τα δώρα έλεγαν χαμηλόφωνα: "Κάλαντα και καλός καιρός, άμον τ' ανοίγω το πεγάδ', ν' ανοίεται η τύχη μ', κι άμον το τρέχ' το νερόν, να τρέχ' - και ευλοία". Από τα δώρα που άφηναν στη βρύση πίστευαν πως μερικά τα έπαιρναν οι νεράιδες. Μετά έπαιρναν το καλαντόνερν και χωρίς να βλέπουν προς τα πίσω γυρνούσαν στο σπίτι. Όλα τα μέλη της οικογένειας έπιναν λίγο καλαντόνερν "για να πάει καλά" η καινούργια χρονιά. Ακόμη οι κοπέλες έβρεχαν τα μαλλιά τους με το καλαντόνερν για να μακραίνουν. Οι νοικοκυρές φύλαγαν το καλαντόνερν μέσα σε φιάλη. Τα Φώτα έρχονταν μέσα αγιασμένο και το χρησιμοποιούσαν σαν ιαματικό. Επίσης στο μείγμα αυτό έρχονταν και βροχονέρο πρωτομαγιάς και το χρησιμοποιούσαν σαν μαγιά, για να πηξουν το γάλα σε γιασούρτι.

Το "καλαντίσμαν" γινόταν για όλο το νοικοκυριό. Οι γυναίκες καλαντίσζαν όλα τα δωμάτια, ρίχνοντας σ' αυτά φρούχτες από ξηρούς καρπούς και έλεγαν: "Κάλαντα και καλόν καιρόν, καλόν κ' ευλογημένον". Οι στάμνες και τα λαγήνα που περιείχαν νερό της παλιάς χρονιάς έπρεπε ν' αδειάζουν και να γεμίσουν με το νερό του νέου χρόνου. Αν τύχαινε και γεννιόταν τον καλαντάρ κανένα ζώο, το ονόμαζαν καλανταρέσ'. Τη μέρα εκείνη, κανείς δεν έπρεπε να κλαίει, γιατί θα έκλαιγε όλη τη χρονιά. Ακόμη ξυπνούσαν πολύ νωρίς, για να μη γίνουν μαλθακοί και τεμπέληδες.

Για το καλό ποδαρικό έβραζαν στο σπίτι μικρά παιδάκια της γειτονιάς ή αρνάκι. Στο παιδάκι

έδιναν πολλά δώρα.

Μετά την απόλυση της εκκλησίας, έδιναν ευχές ο ένας στον άλλο για "χρόνια πολλά" και για "καλή χρονιά". Τη βασιλόπιττα την έκοβε ο αρχηγός της οικογένειας. "Τ' ολημέρα θα κόφτ', ο γέρον την πίτταν με το φουλιρίν". Θα λέει "Κύριε ημών Ιησού Χριστέ μ' σ' όνομα Σ' και θα δει το μερτικόν σην εικόναν, τ' οσπίτ', σα ζώα και σ' όλα τας ψυχάς ατ'". Το νόμισμα, σ' όποιον κι αν έπεφτε, το έβραζε η οικοδέσποινα στο ει κονοστάσι, για την τύχη του σπιτιού.

θάνατό του). Ακόμη μπορούσε να ζητήσει ό,τι επιθυμούσε και θα γινόταν.

Τη μέρα των Θεοφανείων (μετά τη λειτουργία) ο ιερέας πήγαινε σ' όλα τα σπίτια της ενορίας του και φώτιζε.

Ακόμη με τον αγιασμό που έπαιρναν από την εκκλησία ράντιζαν τα δωμάτια του σπιτιού, για να φύγουν τα κακά πνεύματα, τους κήπους και τα χωράφια, για να δώσουν καλή σοδειά, τους σταύλους, για να μην αρρωσταίνουν τα ζώα. Τα Φώτα τα παιδάκια έβαλλαν "Αεν-

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΜΕΛΕΤΙΔΗ**συγγραφέα**

Από τη Σινώπη έχομε στα 1876 την ακόλουθη περιγραφή: "Η βασιλόπιττα συνήθως ζυμώνεται δια γάλακτος και βουτύρου, και ανοιγόμενοι εις φύλλα τυλίσσεται... Προσεύχεται εις θείους της βασιλόπιττας εις την τράπεζαν (κατά το μεσημεριανό φαγητό της Πρωτοχρονιάς), ο πατήρ λαμβάνει την μάχαιραν, και διασταυρώσας κόπτει αυτήν, διανέμων ως βούλεται, εκβάλλων άμα την παραδοσασκούλαν, χάριν ευτυχίας... Ο ευρώ το εντός φλωρίον, αμέσως πηγαίνει εις την βρύσιν και λαμβάνει νερόν διά την στάμναν... Μετά το κόμψον της βασιλόπιττας... μέρος τιθέσταν ενώπιον του εικονοστασίου, όπως φαγήν". Πρόσφεραν δηλαδή ένα κομμάτι πίττας στο ει κονοστάσι "για να φάγει η Παναγία".

Ο νουνός ή η νουνά (δεξάμενος ή δεξαμέντζα) έστελνε δώρα στο βαφτιστικό (δεξμάτ').

Το βράδυ της παραμονής των Φώτων δεν τραγουδούσε κανείς. Τη νύχτα εκείνη τη θεωρούσαν επικίνδυνη, γιατί οι μάγισσες περιφέρονταν και μπορούσαν να "βλάψουν". Στο σπίτι όλοι νήστευαν, ακόμη και οι άρρωστοι. Τη μέρα αυτή τιμούσαν ιδιαίτερα τους νεκρούς συγγενείς. Τη νύχτα πίστευαν πως άνοιγε ο ουρανός και όποιος έβλεπε το άνοιγμα αποχτούσε το δικαίωμα να πάει στον παράδεισο (μετά το

νεο ο Πρόδρομος και του Χριστού ο φιλόν...".

Τον αγιασμό τον φύλαγαν όλο το χρόνο στο ει κονοστάσι και τον χρησιμοποιούσαν για ιαματικό στις αρρώστειες και για τους ετοιμοθάνατους, όταν δεν βρισκόταν παπάς να τους μεταλάβει. Πίστευαν ακόμη ότι οι 12 πρώτες μέρες του Γενάρη αντιπροσώπευαν τους δώδεκα μήνες του χρόνου σ' ό,τι αφορούσε τις καιρικές συνθήκες. Αν δηλαδή τύχαινε να βρέξει την τρίτη μέρα, πίστευαν ότι όλος ο Μάρτης θα ήταν βροχερός.

Από την παραμονή της Πρωτοχρονιάς και ως τα Θεοφάνεια, γυρνούσαν στα σπίτια "Οι Μωμογιέρ' που ήταν ένα είδος κινητού διασκεδαστικού θεάτρου. Οι Μωμογιέρ' ήταν νέοι και γέροι που ντύνονταν με παλιά ρούχα, κρεμούσαν κουδούνια και σκέπαζαν τα πρόσωπά τους με μουστάνες (μάσκες) και επιδίδονταν σε ομπρικές μάχες, πολύ διασκεδαστικές. Πολλές φορές, πήγαιναν και στα γειτονικά χωριά, για να συγκεντρώσουν χρήματα. Από τις εισπράξεις τους το μεγαλύτερο μέρος το πρόσφεραν για τις ανάγκες του σχολείου, της εκκλησίας και το μικρότερο για κοινή διασκέδαση.

Με ιδιαίτερη προετοιμασία και με εθνικό χαρακτήρα γιόρταζαν στις 30 του Γενάρη τους Τρεις Ιεράρχες, της εκκλησίας και στα σχολεία.

ΑΝΕΚΔΟΤΟ**Τη σκύλ' το τέρεμαν**

Τη Πύρογκλη η Ελέγκο είχαν έναν έμορφον κορίτς, την Τσοφούλαν.

Εναν ημέραν έστειλεν ατέν η μάνα τ'ς να πάει παϊρ' κεράσα α σόν Λάμπον τον ζαρζαβατζίην.

-Θείο, πόσον δεις τα κεράσα;
-Θέλ' τς πολλά;
-Δός μα ημσόν σκάν.

Ο Λάμπον αντί ημσόν εδέκεν ατέν έναν σκάν βαρέα - βαρέα.

Η Τσοφούλα επαίρεν τα κεράσα κί' ερωτά τον:

-Πόσο εφτά'νε; Κ' εξέγκεν τα παρδάδες.
Ο Λάμπον εχαμογέλασεν και λέγει ατέν:

-Δέβα ρίζα μ', δέβα παρδάδες κι θέλω, εφτάγ' άτα χαλάλ'ς σήν εμορφάδα σ' και σα

κάκκινα τα μαγουλόπα σ'...

Η Τσοφούλα ημάρα εκκοκκινίασεν και τρεχτά - τρεχτά επήγεν' σ' οσπίτ'. Εσυρεν τα κεράσα σή' μάνας άτε την φροτάν απέσ' και λέγει ατέν:

- Αλλά μίαν άλλο κι πάγω'ς σ' ατόν τον παλαιόν.

Η μάνα τς εχαπαρέν.

-Γιατί ρίζα μ', γιατί, ντ' έπαθες, ντ' εποίκες σε;

- Ντό θα εποίνε; άμον τον βουζόν καρφών και τερεί με απέσ' σ' ομμάτια μ', γιόκ το πογιόπο σ', γιόκ τα μαλλόπα σ', γιόκ τα κάκκινα τα μαγουλόπα σ' και καρφών και τερεί με άμον ζεβζέξ, άλλο κι πάγω'...

Η Ελέγκο στην αρχή εχολάστεν... κ' επεκει εγέλασεν και ειπεν'ς Τσοφούλαν:

- Ελα ρίζα μ', έλα! Φά τα κεράσα κ' εκείνος πα σε τερεί! Ο σκύλον α σό τέρεμαν εμάρσεν...

Η ΕΚΠΟΜΠΗ**ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ****ΒΕΡΟΙΑΣ**

Κάθε Τρίτη και από τις 6.30 - 7.30 το απόγευμα ακούεται η φωνή της Λέσχης από το Ραδιοφωνικό Σταθμό Ημαθίας "ΤΥΠΟΣ FM".

Την εκπομπή την επιμελείται και την παρουσιάζει με μεγάλη επιτυχία ο ερμηνευτής της ποντιακής μούσας, Κώστας Καραπαναγιωτίδης.

Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ

Την παραμονή των Χριστουγέννων και ώρα 6.30 το απόγευμα τελέσθηκαν τα εγκαίνια των γραφείων και εντευκτηρίων της Ευξεινού Λέσχης Βέροιας, στην οδό 16ης Οκτωβρίου - Διός, μέσα σε γιορταστική ατμόσφαιρα.

Στην τελετή παραβρέθηκαν ο βουλευτής Ημαθίας κ. Μόσχος Γικόνογλου, ο Στρατηγός Διοικητής Β' ΣΣ. κ. Κων. Κωτσίδης, ο Δήμαρχος Βέροιας κ. Ανδρέας Βλαζακίης, ο πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Αθανάσιος Γεωργιάδης, μέλη και φίλοι της Λέσχης.

Μετά τον καθιερωμένο αγιασμό που τέλεσε ο στρατιωτικός ιερέας π. Γεώργιος Ταβλάρης, χαιρέτησε τους παραβρισκομένους ο πρόεδρος του Δ.Σ. κ. Αλέξ. Τσαχουρίδης.

Στη συνέχεια ο Δήμαρχος Βέροιας κ. Βλαζακίης αφού απηύθυνε θερμό χαιρετισμό έκοψε την κορδέλα, για να εγκαταστήσει και τυπικά τις νέες μισθωμένες εγκαταστάσεις της Λέσχης.

Ακολούθησε κατόπιν καλλιτεχνικό πρόγραμμα με τραγούδια και χορούς που το παρουσίασε ο εξαίρετος τραγουδιστής Κώστας Καραπαναγιωτίδης.

Τα ναρκωτικά

Ευνέχεια από την 1η σελ.

μαθητές και οι γονείς τους "παινοβγαίνουν στα σχολεία, διακινώντας τη σκόνη του θανάτου". "Όπου και να κοιτάξεις βλέπεις σύριγγες..."

Τα κυκλώματα των εμπόρων των ναρκωτικών είναι σατανικά, διοχετεύουν το λευκό θάνατο στα θύματά τους και θρσαυρίζουν.

Σήμερα, επιβάλλεται περισσότερο από κάθε άλλη φορά, ένας υπεύθυνος και συνεχής αγώνας, για να κερδίσουμε ότι τημήκη, αλλά τον πόλεμο εναντίον των ναρκωτικών.

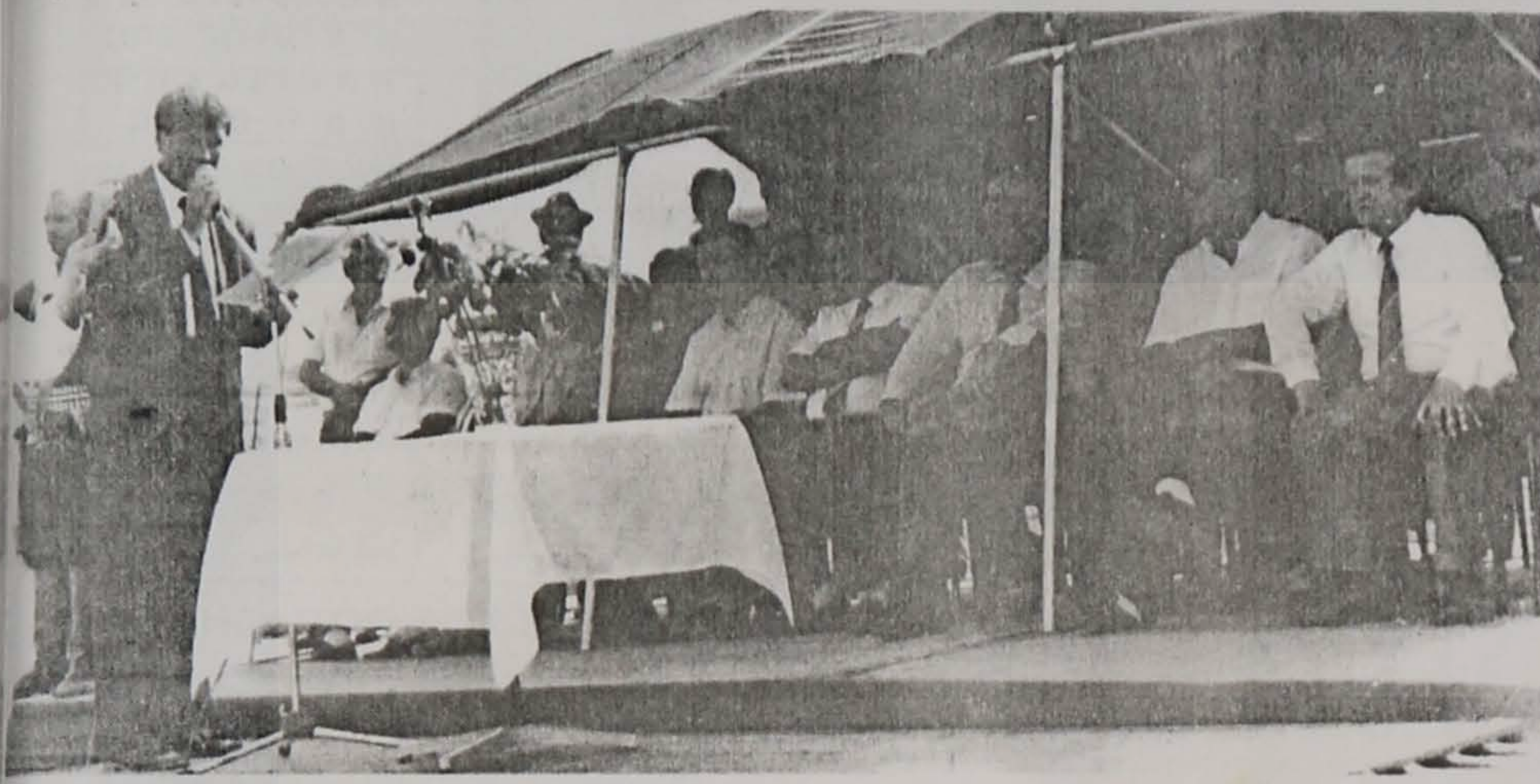
Η ανάληψη κάθε πρωτοβουλίας για τον αγώνα αυτόν, αποτελεί ηθική υποχρέωση και ευθύνη όλων μας.

Η Ευξεινος Λέσχη Βέροιας για το σκοπό αυτό προγραμματίζει σχετικές εκδηλώσεις.

-Η στιγμή του αγιασμού. Από αριστερά ο Πρόεδρος του Δ.Σ. κ. Αλέξ. Τσαχουρίδης, ο Στρατηγός κ. Κων. Κωτσίδης, ο βουλευτής κ. Μ. Γικόνογλου, ο Δήμαρχος κ. Ανδρέας Βλαζακίης, ο Γεν. Γραμ. κ. Γιάν. Μελετιδής και ο στρατιωτικός ιερέας κ. Γ. Ταβλάρης.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ Κ. ΑΛΕΞ. ΤΣΑΧΟΥΡΙΔΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

...Σεβασμιώτατε, κύριε υπουργέ Μακεδονίας - Θράκης, κύριε υπουργέ Εμπορίου, κύριε υπουργέ Γεωργίας, κ. Νομάρχη, κ. Βουλευτές, Στρατηγέ, κύριε Δήμαρχε, κύριε πρόεδρο της Π.Ε.Π.Σ., κύριοι εκπρόσωποι των Σωματείων, κυρίες και κύριοι.

Με την πίστη, ότι η πρόοδος της χώρας μας, η δύναμη και η εθνική ανεξαρτησία μας, έχει αν βάση, το πολιτιστικό επίπεδο του λαού μας, μαζευτήκαμε σήμερα εδώ, στις παρυφές του ποταμού Βερμίου, κάτω από τα σπλάτια της μεγάλης μας Παναγιαγιάς, που το όνομά της σημαίνει και δοξάζουμε αύριο, για να προσθέσουμε και μες ένα ελαφρύ θάλαμο οικοδόμημα του Ελληνικού Πολιτισμού, για να συνεχίσουμε την παράδοση των προγόνων μας, για ν' αποδείξουμε ότι είμαστε αξιόλογοι διάδοχοί τους, για να δώσουμε στην δυνατότητα στον κόσμο της χώρας, μέσα από ένα φωτισμένο, οικουμενικό, Χριστιανικό δρόμο, να ελπιώσουμε την δημοκρατία στην Ελλάδα, και να την οδηγήσουμε εκεί όπου η ιστορία την έχει τοποθετήσει, στην κορυφή της Πυραμίδας, Φάρο όλων των πολιτισμών του Κόσμου.

Είμαστε Κύριε Υπουργέ, και κυρίες και κύριοι, πολύ καλά την ιστορία του τόπου μας Απόγονοι των Αργοναυτών, των Κώνων, που ξεκίνησαν από την μητέρα Ελλάδα για να βρουν Νέες Πατρίδες, για να ιδρύσουν τον Μίσητο, την Σινώπη, την Αμισό, την Τρίπολη, την Κερασούντα, τα Κωτώρα, την Τραπεζούντα και άλλες ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ.

Απόγονοι και των Μεγάλων Κομνηνών που έκαναν τον Χριστιανικό Πόντο, Προπύργιο του Βυζαντινού Πολιτισμού, και κάστρο στις επιθέσεις των Αλβανόβητων, τον Πόντο που τελελευτάς απ' όλη την Χριστιανική Ανατολή έπεσε, στα χέρια τους, αγωνιζόμενος μέχρι το τέλος τα ιερά και τα όσια.

Είμαστε παιδιά της ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, που ατυχώς συγκυρίες, και πολιτικά παιχνίδια των μεγάλων δυνάμεων, μας ανάγκασαν να ξεριζωθούμε. Να αφήσουμε πίσω ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ μεγάλες ΠΑΤΡΙΔΕΣ, σπίτια, εκκλησίες και 1.000.000 ψυχές. Ψυχές που ακόμα μας ζητάνε. Και όσες απ' αυτές μέιναν στη ζωή, όπως μέιναν, μόλις μας αντικρύσουν, μόλις ακούσουν την δική μας γλώσσα, μόλις ακούσουν την λαλιάν τη κερμετζέ, έρχονται κοντά μας, και κρυφά μας λένε: "ΚΑΙ ΜΕΙΣ ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΙΜΕΣ" και αγκαλιάζομαστε, κλαίμε, γελάμε και χορεύομε και την ΣΕΡΑΝ.

Γύρισαμε από την Ανατολή, στην Μητρόπολη Ελλάδα, στην Ελλάδα απ' όπου παλιότερα φύγαμε. Γύρισαμε στην μητέρα Πατρίδα μας, να βρούμε Ξε-

ασία στην αγκαλιά της, να κλείσουμε τις πληγές μας, να ξεχάσουμε το αίμα την καταστροφή.

Και τί βρήκαμε; Ποιά ήταν η κατάσταση της χώρας μας, η δύναμη και η εθνική ανεξαρτησία μας, έχει αν βάση, το πολιτιστικό επίπεδο του λαού μας, μαζευτήκαμε σήμερα εδώ, στις παρυφές του ποταμού Βερμίου, κάτω από τα σπλάτια της μεγάλης μας Παναγιαγιάς, που το όνομά της σημαίνει και δοξάζουμε αύριο, για να προσθέσουμε και μες ένα ελαφρύ θάλαμο οικοδόμημα του Ελληνικού Πολιτισμού, για να συνεχίσουμε την παράδοση των προγόνων μας, για ν' αποδείξουμε ότι είμαστε αξιόλογοι διάδοχοί τους, για να δώσουμε στην δυνατότητα στον κόσμο της χώρας, μέσα από ένα φωτισμένο, οικουμενικό, Χριστιανικό δρόμο, να ελπιώσουμε την δημοκρατία στην Ελλάδα, και να την οδηγήσουμε εκεί όπου η ιστορία την έχει τοποθετήσει, στην κορυφή της Πυραμίδας, Φάρο όλων των πολιτισμών του Κόσμου.

Είμαστε Κύριε Υπουργέ, και κυρίες και κύριοι, πολύ καλά την ιστορία του τόπου μας Απόγονοι των Αργοναυτών, των Κώνων, που ξεκίνησαν από την μητέρα Ελλάδα για να βρουν Νέες Πατρίδες, για να ιδρύσουν τον Μίσητο, την Σινώπη, την Αμισό, την Τρίπολη, την Κερασούντα, τα Κωτώρα, την Τραπεζούντα και άλλες ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ.

Απόγονοι και των Μεγάλων Κομνηνών που έκαναν τον Χριστιανικό Πόντο, Προπύργιο του Βυζαντινού Πολιτισμού, και κάστρο στις επιθέσεις των Αλβανόβητων, τον Πόντο που τελελευτάς απ' όλη την Χριστιανική Ανατολή έπεσε, στα χέρια τους, αγωνιζόμενος μέχρι το τέλος τα ιερά και τα όσια.

Είμαστε παιδιά της ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, που ατυχώς συγκυρίες, και πολιτικά παιχνίδια των μεγάλων δυνάμεων, μας ανάγκασαν να ξεριζωθούμε. Να αφήσουμε πίσω ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ μεγάλες ΠΑΤΡΙΔΕΣ, σπίτια, εκκλησίες και 1.000.000 ψυχές. Ψυχές που ακόμα μας ζητάνε. Και όσες απ' αυτές μέιναν στη ζωή, όπως μέιναν, μόλις μας αντικρύσουν, μόλις ακούσουν την δική μας γλώσσα, μόλις ακούσουν την λαλιάν τη κερμετζέ, έρχονται κοντά μας, και κρυφά μας λένε: "ΚΑΙ ΜΕΙΣ ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΙΜΕΣ" και αγκαλιάζομαστε, κλαίμε, γελάμε και χορεύομε και την ΣΕΡΑΝ.

Γύρισαμε από την Ανατολή, στην Μητρόπολη Ελλάδα, στην Ελλάδα απ' όπου παλιότερα φύγαμε. Γύρισαμε στην μητέρα Πατρίδα μας, να βρούμε Ξε-

ασία στην αγκαλιά της, να κλείσουμε τις πληγές μας, να ξεχάσουμε το αίμα την καταστροφή.

Και τί βρήκαμε; Ποιά ήταν η κατάσταση της χώρας μας, η δύναμη και η εθνική ανεξαρτησία μας, έχει αν βάση, το πολιτιστικό επίπεδο του λαού μας, μαζευτήκαμε σήμερα εδώ, στις παρυφές του ποταμού Βερμίου, κάτω από τα σπλάτια της μεγάλης μας Παναγιαγιάς, που το όνομά της σημαίνει και δοξάζουμε αύριο, για να προσθέσουμε και μες ένα ελαφρύ θάλαμο οικοδόμημα του Ελληνικού Πολιτισμού, για να συνεχίσουμε την παράδοση των προγόνων μας, για ν' αποδείξουμε ότι είμαστε αξιόλογοι διάδοχοί τους, για να δώσουμε στην δυνατότητα στον κόσμο της χώρας, μέσα από ένα φωτισμένο, οικουμενικό, Χριστιανικό δρόμο, να ελπιώσουμε την δημοκρατία στην Ελλάδα, και να την οδηγήσουμε εκεί όπου η ιστορία την έχει τοποθετήσει, στην κορυφή της Πυραμίδας, Φάρο όλων των πολιτισμών του Κόσμου.

Είμαστε Κύριε Υπουργέ, και κυρίες και κύριοι, πολύ καλά την ιστορία του τόπου μας Απόγονοι των Αργοναυτών, των Κώνων, που ξεκίνησαν από την μητέρα Ελλάδα για να βρουν Νέες Πατρίδες, για να ιδρύσουν τον Μίσητο, την Σινώπη, την Αμισό, την Τρίπολη, την Κερασούντα, τα Κωτώρα, την Τραπεζούντα και άλλες ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ.

Απόγονοι και των Μεγάλων Κομνηνών που έκαναν τον Χριστιανικό Πόντο, Προπύργιο του Βυζαντινού Πολιτισμού, και κάστρο στις επιθέσεις των Αλβανόβητων, τον Πόντο που τελελευτάς απ' όλη την Χριστιανική Ανατολή έπεσε, στα χέρια τους, αγωνιζόμενος μέχρι το τέλος τα ιερά και τα όσια.

Είμαστε παιδιά της ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, που ατυχώς συγκυρίες, και πολιτικά παιχνίδια των μεγάλων δυνάμεων, μας ανάγκασαν να ξεριζωθούμε. Να αφήσουμε πίσω ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ μεγάλες ΠΑΤΡΙΔΕΣ, σπίτια, εκκλησίες και 1.000.000 ψυχές. Ψυχές που ακόμα μας ζητάνε. Και όσες απ' αυτές μέιναν στη ζωή, όπως μέιναν, μόλις μας αντικρύσουν, μόλις ακούσουν την δική μας γλώσσα, μόλις ακούσουν την λαλιάν τη κερμετζέ, έρχονται κοντά μας, και κρυφά μας λένε: "ΚΑΙ ΜΕΙΣ ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΙΜΕΣ" και αγκαλιάζομαστε, κλαίμε, γελάμε και χορεύομε και την ΣΕΡΑΝ.

Γύρισαμε από την Ανατολή, στην Μητρόπολη Ελλάδα, στην Ελλάδα απ' όπου παλιότερα φύγαμε. Γύρισαμε στην μητέρα Πατρίδα μας, να βρούμε Ξε-

ασία στην αγκαλιά της, να κλείσουμε τις πληγές μας, να ξεχάσουμε το αίμα την καταστροφή.

Και τί βρήκαμε; Ποιά ήταν η κατάσταση της χώρας μας, η δύναμη και η εθνική ανεξαρτησία μας, έχει αν βάση, το πολιτιστικό επίπεδο του λαού μας, μαζευτήκαμε σήμερα εδώ, στις παρυφές του ποταμού Βερμίου, κάτω από τα σπλάτια της μεγάλης μας Παναγιαγιάς, που το όνομά της σημαίνει και δοξάζουμε αύριο, για να προσθέσουμε και μες ένα ελαφρύ θάλαμο οικοδόμημα του Ελληνικού Πολιτισμού, για να συνεχίσουμε την παράδοση των προγόνων μας, για ν' αποδείξουμε ότι είμαστε αξιόλογοι διάδοχοί τους, για να δώσουμε στην δυνατότητα στον κόσμο της χώρας, μέσα από ένα φωτισμένο, οικουμενικό, Χριστιανικό δρόμο, να ελπιώσουμε την δημοκρατία στην Ελλάδα, και να την οδηγήσουμε εκεί όπου η ιστορία την έχει τοποθετήσει, στην κορυφή της Πυραμίδας, Φάρο όλων των πολιτισμών του Κόσμου.

Είμαστε Κύριε Υπουργέ, και κυρίες και κύριοι, πολύ καλά την ιστορία του τόπου μας Απόγονοι των Αργοναυτών, των Κώνων, που ξεκίνησαν από την μητέρα Ελλάδα για να βρουν Νέες Πατρίδες, για να ιδρύσουν τον Μίσητο, την Σινώπη, την Αμισό, την Τρίπολη, την Κερασούντα, τα Κωτώρα, την Τραπεζούντα και άλλες ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ.

Απόγονοι και των Μεγάλων Κομνηνών που έκαναν τον Χριστιανικό Πόντο, Προπύργιο του Βυζαντινού Πολιτισμού, και κάστρο στις επιθέσεις των Αλβανόβητων, τον Πόντο που τελελευτάς απ' όλη την Χριστιανική Ανατολή έπεσε, στα χέρια τους, αγωνιζόμενος μέχρι το τέλος τα ιερά και τα όσια.

Είμαστε παιδιά της ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, που ατυχώς συγκυρίες, και πολιτικά παιχνίδια των μεγάλων δυνάμεων, μας ανάγκασαν να ξεριζωθούμε. Να αφήσουμε πίσω ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ μεγάλες ΠΑΤΡΙΔΕΣ, σπίτια, εκκλησίες και 1.000.000 ψυχές. Ψυχές που ακόμα μας ζητάνε. Και όσες απ' αυτές μέιναν στη ζωή, όπως μέιναν, μόλις μας αντικρύσουν, μόλις ακούσουν την δική μας γλώσσα, μόλις ακούσουν την λαλιάν τη κερμετζέ, έρχονται κοντά μας, και κρυφά μας λένε: "ΚΑΙ ΜΕΙΣ ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΙΜΕΣ" και αγκαλιάζομαστε, κλαίμε, γελάμε και χορεύομε και την ΣΕΡΑΝ.

Γύρισαμε από την Ανατολή, στην Μητρόπολη Ελλάδα, στην Ελλάδα απ' όπου παλιότερα φύγαμε. Γύρισαμε στην μητέρα Πατρίδα μας, να βρούμε Ξε-

ασία στην αγκαλιά της, να κλείσουμε τις πληγές μας, να ξεχάσουμε το αίμα την καταστροφή.

Και τί βρήκαμε; Ποιά ήταν η κατάσταση της χώρας μας, η δύναμη και η εθνική ανεξαρτησία μας, έχει αν βάση, το πολιτιστικό επίπεδο του λαού μας, μαζευτήκαμε σήμερα εδώ, στις παρυφές του ποταμού Βερμίου, κάτω από τα σπλάτια της μεγάλης μας Παναγιαγιάς, που το όνομά της σημαίνει και δοξάζουμε αύριο, για να προσθέσουμε και μες ένα ελαφρύ θάλαμο οικοδόμημα του Ελληνικού Πολιτισμού, για να συνεχίσουμε την παράδοση των προγόνων μας, για ν' αποδείξουμε ότι είμαστε αξιόλογοι διάδοχοί τους, για να δώσουμε στην δυνατότητα στον κόσμο της χώρας, μέσα από ένα φωτισμένο, οικουμενικό, Χριστιανικό δρόμο, να ελπιώσουμε την δημοκρατία στην Ελλάδα, και να την οδηγήσουμε εκεί όπου η ιστορία την έχει τοποθετήσει, στην κορυφή της Πυραμίδας, Φάρο όλων των πολιτισμών του Κόσμου.

Είμαστε Κύριε Υπουργέ, και κυρίες και κύριοι, πολύ καλά την ιστορία του τόπου μας Απόγονοι των Αργοναυτών, των Κώνων, που ξεκίνησαν από την μητέρα Ελλάδα για να βρουν Νέες Πατρίδες, για να ιδρύσουν τον Μίσητο, την Σινώπη, την Αμισό, την Τρίπολη, την Κερασούντα, τα Κωτώρα, την Τραπεζούντα και άλλες ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ.

Απόγονοι και των Μεγάλων Κομνηνών που έκαναν τον Χριστιανικό Πόντο, Προπύργιο του Βυζαντινού Πολιτισμού, και κάστρο στις επιθέσεις των Αλβανόβητων, τον Πόντο που τελελευτάς απ' όλη την Χριστιανική Ανατολή έπεσε, στα χέρια τους, αγωνιζόμενος μέχρι το τέλος τα ιερά και τα όσια.

Είμαστε παιδιά της ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, που ατυχώς συγκυρίες, και πολιτικά παιχνίδια των μεγάλων δυνάμεων, μας ανάγκασαν να ξεριζωθούμε. Να αφήσουμε πίσω ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ μεγάλες ΠΑΤΡΙΔΕΣ, σπίτια, εκκλησίες και 1.000.000 ψυχές. Ψυχές που ακόμα μας ζητάνε. Και όσες απ' αυτές μέιναν στη ζωή, όπως μέιναν, μόλις μας αντικρύσουν, μόλις ακούσουν την δική μας γλώσσα, μόλις ακούσουν την λαλιάν τη κερμετζέ, έρχονται κοντά μας, και κρυφά μας λένε: "ΚΑΙ ΜΕΙΣ ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΙΜΕΣ" και αγκαλιάζομαστε, κλαίμε, γελάμε και χορεύομε και την ΣΕΡΑΝ.

Γύρισαμε από την Ανατολή, στην Μητρόπολη Ελλάδα, στην Ελλάδα απ' όπου παλιότερα φύγαμε. Γύρισαμε στην μητέρα Πατρίδα μας, να βρούμε Ξε-

ασία στην αγκαλιά της, να κλείσουμε τις πληγές μας, να ξεχάσουμε το αίμα την καταστροφή.

Και τί βρήκαμε; Ποιά ήταν η κατάσταση της χώρας μας, η δύναμη και η εθνική ανεξαρτησία μας, έχει αν βάση, το πολιτιστικό επίπεδο του λαού μας, μαζευτήκαμε σήμερα εδώ, στις παρυφές του ποταμού Βερμίου, κάτω από τα σπλάτια της μεγάλης μας Παναγιαγιάς, που το όνομά της σημαίνει και δοξάζουμε αύριο, για να προσθέσουμε και μες ένα ελαφρύ θάλαμο οικοδόμημα του Ελληνικού Πολιτισμού, για να συνεχίσουμε την παράδοση των προγόνων μας, για ν' αποδείξουμε ότι είμαστε αξιόλογοι διάδοχοί τους, για να δώσουμε στην δυνατότητα στον κόσμο της χώρας, μέσα από ένα φωτισμένο, οικουμενικό, Χριστιανικό δρόμο, να ελπιώσουμε την δημοκρατία στην Ελλάδα, και να την οδηγήσουμε εκεί όπου η ιστορία την έχει τοποθετήσει, στην κορυφή της Πυραμίδας, Φάρο όλων των πολιτισμών του Κόσμου.

Είμαστε Κύριε Υπουργέ, και κυρίες και κύριοι, πολύ καλά την ιστορία του τόπου μας Απόγονοι των Αργοναυτών, των Κώνων, που ξεκίνησαν από την μητέρα Ελλάδα για να βρουν Νέες Πατρίδες, για να ιδρύσουν τον Μίσητο, την Σινώπη, την Αμισό, την Τρίπολη, την Κερασούντα, τα Κωτώρα, την Τραπεζούντα και άλλες ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ.

Απόγονοι και των Μεγάλων Κομνηνών που έκαναν τον Χριστιανικό Πόντο, Προπύργιο του Βυζαντινού Πολιτισμού, και κάστρο στις επιθέσεις των Αλβανόβητων, τον Πόντο που τελελευτάς απ' όλη την Χριστιανική Ανατολή έπεσε, στα χέρια τους, αγωνιζόμενος μέχρι το τέλος τα ιερά και τα όσια.

Είμαστε παιδιά της ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, που ατυχώς συγκυρίες, και πολιτικά παιχνίδια των μεγάλων δυνάμεων, μας ανάγκασαν να ξεριζωθούμε. Να αφήσουμε πίσω ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ μεγάλες ΠΑΤΡΙΔΕΣ, σπίτια, εκκλησίες και 1.000.000 ψυχές. Ψυχές που ακόμα μας ζητάνε. Και όσες απ' αυτές μέιναν στη ζωή, όπως μέιναν, μόλις μας αντικρύσουν, μόλις ακούσουν την δική μας γλώσσα, μόλις ακούσουν την λαλιάν τη κερμετζέ, έρχονται κοντά μας, και κρυφά μας λένε: "ΚΑΙ ΜΕΙΣ ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΙΜΕΣ" και αγκαλιάζομαστε, κλαίμε, γελάμε και χορεύομε και την ΣΕΡΑΝ.

Γύρισαμε από την Ανατολή, στην Μητρόπολη Ελλάδα, στην Ελλάδα απ' όπου παλιότερα φύγαμε. Γύρισαμε στην μητέρα Πατρίδα μας, να βρούμε Ξε-

ασία στην αγκαλιά της, να κλείσουμε τις πληγές μας, να ξεχάσουμε το αίμα την καταστροφή.

Και τί βρήκαμε; Ποιά ήταν η κατάσταση της χώρας μας, η δύναμη και η εθνική ανεξαρτησία μας, έχει αν βάση, το πολιτιστικό επίπεδο του λαού μας, μαζευτήκαμε σήμερα εδώ, στις παρυφές του ποταμού Βερμίου, κάτω από τα σπλάτια της μεγάλης μας Παναγιαγιάς, που το όνομά της σημαίνει και δοξάζουμε αύριο, για να προσθέσουμε και μες ένα ελαφρύ θάλαμο οικοδόμημα του Ελληνικού Πολιτισμού, για να συνεχίσουμε την παράδοση των προγόνων μας, για ν' αποδείξουμε ότι είμαστε αξιόλογοι διάδοχοί τους, για να δώσουμε στην δυνατότητα στον κόσμο της χώρας, μέσα από ένα φωτισμένο, οικουμενικό, Χριστιανικό δρόμο, να ελπιώσουμε την δημοκρατία στην Ελλάδα, και να την οδηγήσουμε εκεί όπου η ιστορία την έχει τοποθετήσει, στην κορυφή της Πυραμίδας, Φάρο όλων των πολιτισμών του Κόσμου.

Είμαστε Κύριε Υπουργέ, και κυρίες και κύριοι, πολύ καλά την ιστορία του τόπου μας Απόγονοι των Αργοναυτών, των Κώνων, που ξεκίνησαν από την μητέρα Ελλάδα για να βρουν Νέες Πατρίδες, για να ιδρύσουν τον Μίσητο, την Σινώπη, την Αμισό, την Τρίπολη, την Κερασούντα, τα Κωτώρα, την Τραπεζούντα και άλλες ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ.

Απόγονοι και των Μεγάλων Κομνηνών που έκαναν τον Χριστιανικό Πόντο, Προπύργιο του Βυζαντινού Πολιτισμού, και κάστρο στις επιθέσεις των Αλβανόβητων, τον Πόντο που τελελευτάς απ' όλη την Χριστιανική Ανατολή έπεσε, στα χέρια τους, αγωνιζόμενος μέχρι το τέλος τα ιερά και τα όσια.

Είμαστε παιδιά της ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, που ατυχώς συγκυρίες, και πολιτικά παιχνίδια των μεγάλων δυνάμεων, μας ανάγκασαν να ξεριζωθούμε. Να αφήσουμε πίσω ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ μεγάλες ΠΑΤΡΙΔΕΣ, σπίτια, εκκλησίες και 1.000.000 ψυχές. Ψυχές που ακόμα μας ζητάνε. Και όσες απ' αυτές μέιναν στη ζωή, όπως μέιναν, μόλις μας αντικρύσουν, μόλις ακούσουν την δική μας γλώσσα, μόλις ακούσουν την λαλιάν τη κερμετζέ, έρχονται κοντά μας, και κρυφά μας λένε: "ΚΑΙ ΜΕΙΣ ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΙΜΕΣ" και αγκαλιάζομαστε, κλαίμε, γελάμε και χορεύομε και την ΣΕΡΑΝ.

Γύρισαμε από την Ανατολή, στην Μητρόπολη Ελλάδα, στην Ελλάδα απ' όπου παλιότερα φύγαμε. Γύρισαμε στην μητέρα Πατρίδα μας, να βρούμε Ξε-

ΣΤΗΝ ΙΕΡΗ ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ ΣΑΝΤΑΙΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Του κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Χ. ΧΙΟΝΙΔΗ
Δικηγόρου, τ. βουλευτή

Κατά την τελετή που έγινε στην Παναγία Σουμελά, στις 4-9-88, για να τιμηθεί η ιερή μνήμη των ηρώων της Σάντας, μίλησε ο δικηγόρος και ιστορικός της πόλης μας κ. Γεώργιος Χιονίδης, ο οποίος είπε τα εξής:

Α.

Αγαπητοί συμπατριώτες Σανταίοι

1. Πρέπει, πρώτα - πρώτα, να ευχαριστήσω το Δ.Σ. του συλλόγου για την τιμή που μου έκαμε, αναθέτοντας σε μένα την ομιλία στο εφετεινό μνημόσυνο των σφαγιασθέντων και με όποιον άλλο τρόπο θανατωθέντων στον Πόντο αδελφών μας Σανταίων.

2. Χρειάζεται, ύστερα να αποκαλύψω ότι η σχετική πρόταση με προκάλεσε έκπληξη και αμηχανία, γιατί δεν ήμουν έτοιμος για ένα τέτοιο έργο, διότι δεν έζησα τα τραγικά γεγονότα των διωγμών και των πολυποικίλων ταλαιπωριών του Ποντιακού Ελληνισμού και συγκεκριμένα των Σανταίων, αφού γεννήθηκα εδώ και μάλιστα πολύ ύστερα και συνεπώς δεν έχω γνώση τούτων από δική μου, προσωπική αντίληψη. Βέβαια, η γνώση των ιστορικών γεγονότων επιτυγχάνεται και με τη διήγηση της τους από μέρους των πρωταγωνιστών ή και των απλών παθόντων αλλά στην περίπτωση μου ο μόν συννομάτης παππούς μου (που διατέλεσε και κοινοτικός άρχοντας ποντιακής Σάντας, ως εκπρόσωπος της συνοικίας των Ζουρνασιάντων) πέθανε εκεί, ενώ και ο θάνατος του πατέρα μου Χαράλαμπος επισυνέβηκε τρεις μήνες πριν γεννηθώ. Εξάλλου, είναι αλήθεια ότι μπορέ να αποκτίσει για τα διαδραματιζόμενα και διαβάζοντας τη σχετική βιβλιογραφία, γεγονός το οποίο συμβαίνει πάντοτε για τα λαβόντα χώρα πριν εκατοστάετες ή και πολλές δεκαετίες. Στην προκειμένη περίπτωση υπάρχουν δύο εγγενείς δυσχέρειες και κίνδυνοι, όπως, άλλωστε, παρατηρούνταν ανέκαθεν σε παρόμοιες περιπτώσεις, αν θυμηθούμε και την αρχή του επιταφίου του Περικλή, που εξεφώνησε τούτος τον χεμίωνα του 431/430 π.Χ. στην Αθήνα σύμφωνα με την εξιστόρηση του Θουκυδίδη ("Ιστορία" II 35), αφού θα υπάρχουν ασφαλώς, μεταξύ

των ακροατών μου αρκετοί συμπατριώτες, οι οποίοι θα γνωρίζουν άριστα ή, έστω, καλύτερα από μένα τα γεγονότα γιατί τα έζησαν ή επειδή είχαν την τύχη να ακούσουν τις σχετικές διηγήσεις των γονιών τους ή άλλων συγγενών τους κ.λ.π. ή διότι διάβασαν σχετικά κείμενα, σε βιβλία, περιοδικά και εφημερίδες, ενώ εγώ δεν έχω συστηματοποίησει και ολοκληρώσει τις γνώσεις μου γύρω από την ιστορία του Ποντιακού Ελληνισμού, αν και άρχισα (από πολλά χρόνια) τη συλλογή και τη μελέτη βιβλίων κ.λ.π. για ενημέρωσή μου και έχοντας και την κρυφή ελπίδα ότι, ίσως, κατορθώσω, τελικά, να πραγματοποιήσω κάποιο και την υπόσχεση, την οποία έδωσα εδώ, στο μοναστήρι της Παναγίας Σουμελά, πριν 14 χρόνια (το 1974), ως νομάρχης, τότε, Περίας, ότι, δηλαδή, θα καταπιστώ, ειδικά και επιστημονικά, με το αντικείμενο τούτο, πολύ περισσότερο αφού επανέλαβε τούτη (και στα χρόνια 1975, 1976 και 1977), όταν συμμετείχα στον γιορτασμό της, τον 15 Αύγουστο, ως βουλευτής της περιοχής της Ημαθίας.

2. Γνωρίζω, βέβαια, ότι μακρηγόρησα ήδη με τον φαινομενικά περιττόν τούτον πρόλογό μου αλλά το έκαμα ενσυνείδητα και για λόγους πρόνοιας, για να προλάβω τα τυχόν δυσμενή σχόλια για τις ελλείψεις και τις ατέλειες αυτής της ομιλίας μου και για να αποφύγω την ενδεχόμενη άδικη κατηγορία εναντίον μου - δέθεν - επιζήτησα να αναλάβω το δύσκολο τούτο έργο, αν και δεν ήμουν έτοιμος από έλλειψη συνειδητοποιήσεως των δυσκολιών και των κινδύνων ή από πνευματικόν ναρκισσισμό. Η αλήθεια είναι ότι δέχτηκα τελικά να ομιλήσω, γιατί πίστευα ότι κινδύνευσα, αλλιώς να κατηγορηθώ για τον ίδιο λόγο, δηλαδή για πνευματική έπαρση και ακαταδεξία. Μεταξύ, λοιπόν, των δύο τούτων προτίμησα να τομήσω την πραγματοποίησή και την εκτέλεσή της "εντολής" ευελπιστώντας ότι θα μου συγχωρεθούν τα όποια ελλοπατάματα και η ιδιορρυθμία του κειμένου μου, για να μη χαρακτηρισθώ και ως άχρηστος πολίτης, όπως αποκάλυψε τους διάφορους Αθηναίους ο Περικλής στον Επιτάφιο του, σύμφωνα με όσα διασώζει ο Θουκυδίδης ("Ιστορία" II 40).

3. Μετά απ' όλα αυτά θεωρώ απαραίτητο να εξηγήσω ακόμα ένα χαρακτηριστικό της ομιλίας μου: Εχω τη γνώμη ότι σε τέτοιες εκδηλώσεις τιμούνται πιά σωστά οι νεκροί και υφηρελούνται περισσότερο οι ακροατές όταν τα ιστορικά γεγονότα εκτίθενται με αντικειμενικότητα, ηρεμία, φιλαλήθεια και ειλικρίνεια, χωρίς υπερβολές

και υπερεκτιμήσεις των πράξεων των προγόνων, γιατί αυτή η ακράτητη προγονοπληξία μας, ως Ελλήνων και ως Ποντίων, πιά ειδικά, εμπόδιζε την αυτογνωσία μας και τελικά δεν μας άφρησε να ανθρωθούμε ως λαός, έθνος και κράτος, ώστε να δούμε κατάματα τη σκληρή πραγματικότητα και να αντιμετωπίσουμε πετυχημένα τα φλέγοντα, κρίσιμα και επείγοντα προβλήματα του παρόντος και του μέλλοντος. Και ναι μεν τα έθνη, τα οποία δεν σέβονται το παρελθόν τους και τις ηρωικές πράξεις των προγόνων τους δεν αξίζουν να ζούν και ούτε μπορούν να έχουν μέλλον, αφού "Ολβιος, όστις της ιστορίας έσχε μάθησιν" κατά τον αρχαίο ποιητή, αλλά τούτο δεν σημαίνει ότι συγχωρείται να παραχαράζεται η ιστορική αλήθεια και να επιάζονται φιλάρεσκα τα αυγά της θεωρίας για - δέθεν - περιούσιους, μοναδικούς και εκλεκτούς λαούς, τυφλωμένα από επικίνδυνες, ρατσιστικές και σφαιριστικές θεωρίες. Άλλο, λοιπόν, η ιστορία και άλλο η αρρωστημένη προγονοπληξία...

4. Σημείωσα ήδη ότι υπάρχει αρκετά πλούσια βιβλιογραφία για τους ηρωικούς αγώνες του Ποντιακού ελληνισμού. Πιά ειδικά για τη συμβολή των Σανταίων του Πόντου γράφτηκαν πολλές σελίδες, είτε στις τρεις, ειδικές μονογραφίες, δηλαδή του Φιλίππου Παπά Απάστ. Χειμωνίδη ("Ιστορία και στατιστική της Σάντας", Αθήνα 1902 και δεύτερη έκδοση, του συλλόγου Ποντίων Νέας Σάντας Κιλκίς, Θεσσαλονίκη 1972, με συμπληρωματικό παράρτημα, για τη δόξα και το ολοκαύτωμα της Επτάκωμης Σάντας, γραμμένο από το νιό του, τον αξιωματικό Ευριπίδη, και πρωτοδημοσιευμένο, το 1961, στην εφημερίδα "Ελληνικός Βορράς" της Θεσσαλονίκης), του Μιλτιάδη Νυμφοπούλου ("Ιστορία (της) Σάντας του Πόντου" τεύχη 1-3, Δράμα 1953-58, σελ. 1-144, όπου τελειώνει το αντίτυπο που έχω στη βιβλιοθήκη μου) και ο Ιός τόμος (Θεσσαλονίκη 1967) του τρίτου έργου ("Ιστορία και Λαογραφία της Σάντας") του Στάθη Αθανασιάδη, δηλαδή του σεμνού, σοφού και ανεπανόληπτου "Γεροστάθη", είτε και στα άλλα πιά γενικά έργα, στα οποία διασώζονται λεπτομέρειες για τους αγώνες, τις ηρωικές πράξεις, τις θυσίες και τις ταλαιπωρίες των Σανταίων, ιδιαίτερα στα τελευταία χρόνια της παραμονής τους στην πατρίδα των Ελλήνων του Πόντου, οπότε Σάντα αναδείχθηκε σε Σούλι του Ποντιακού Ελληνισμού.

Όμως και η απλή αναφορά μερικών, μονάχα, απ' αυτά τα γεγονότα θα απαιτούσε πολλές ώρες και συνεπώς δεν μπορεί να γίνει τούτο σήμερα, από τη θέση αυτή, ούτε θα είναι, τελικά και πρακτικά, ωφέλιμη μιά επίτροχάδην και τηλεγραφική μνημόνευση ορισμένων ονοματεπώνυμων, μαχών, τοποθεσιών, χρονολογιών και αριθμών των θυμάτων και των οικονομικών θυσιών, γιατί (εκτός ότι υπάρχουν πάντοτε οι προαναφερθέντες, στην αρχή, κίνδυνοι) είναι βέβαιο ότι τούτο είναι και ακατόρθωτο. Συνεχίζεται

Ευχαριστεί ΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΒΕΡΟΙΑΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Τρόφιμοι του Γηροκομείου Βέροιας σας ευχαριστούν θερμά για την επίσκεψή σας στο ίδρυμα, τη δωρεά 10.000 δρχ. και τη συμμετοχή του χορευτικού συγκροτήματος στη γιορτή για το κόσμο της Βασιλόπιτας του ιδρύματος και εύχονται ολόμυχα σε όλα τα μέλη της Λέσχης και τις οικογένειές τους Καλή Χρονιά.

Για το Δ.Σ. του Γηροκομείου
Η Πρόεδρος
Βασιλική Καλλιμπακά

Η παράδοση συνεχίζεται

Η ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ ΑΝΕΒΑΖΕΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝ ΚΤΕΝΙΔΗ "Ο ΞΕΝΗΤΕΑΣ"

Ο ίδιος ο συγγραφέας στην αρχή και ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ στο έργο του γράφει:

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

ΜΙΑ ΑΛΙΣΜΟΝΗ-Η ΚΗΤΙΚΗ

... Ήταν η πρώτη τοῦ «ΞΕΝΗΤΕΑΣ». Ἐπὶ τῆν Ἀπριλίου 1946...

Ἔχει τελειώσει ἡ παράσταση. Ἦμιον εὐχαριστημένως, γιατί δοχεῖτε με τὰ συγχαρητήρια τῶν γνωστῶν - πού τὸ κάτω κάτω εἶχε γραφῆς μπορούσαν πολλὰ νὰ ἦσαν καὶ τυπικά, - ἔβλεπα τὸν κόσμο πραγματικά συγχαρημένο καὶ ἐνθουσιασμένο.

Σὰν ἀδείασε ὁλότελει ἡ αἴθουσα, πού ἦταν ἡκατόμεστη κόσμου», βγήκα κ' ἐγώ. Στὰ προπύλαια ἦσαν πολλοὶ πού μ' ἐπερίμεναν ἄρκετοὶ γνωστοί, οἱ περισσότεροι ἀγνωστοί. Τὸς εὐχαρίστησα ὄχι γιὰ τὰ καλά τους λόγια.

Ἦμιον πιά ἐλεύθερος καὶ ἡμέριζα γιὰ τ' ἀ.ἀ.ἑ. Ἐκεὶ συνέβηκε αὐτὸ πού θὰ οἶσε διηγηθῶ, καὶ πού δὲν θὰ τὸ ξεχάσω ποτέ...

Μὲ σταμάτησαν τρεῖς γηροῦλες Πόντιες, ἀπ' τὴν Κρῶμη, τὸ χωριὸ τοῦ «ΞΕΝΗΤΕΑΣ», τὸ χωριὸ μου.

Ἦσαν βοσκωμένες. Οἱ δύο μ' ἀγκάλιασαν καὶ μὲ φίλησαν δὲν εἶπαν λέξη, γιατί κλαίγανε. Ἡ τρίτη ἔβαλε τὰ δύο της κοκκαλιάρικε χέρια πάνω στοὺς ὤμους μου καὶ κοιτώντας με μὲσ' ἀτὰ μάτια μου εἶπε:

«Ναί, ρίζα μ' ἰ. Πῶς ἔπαρεσε καὶ ἔγχεσε μας ἀπέσῃ σὴ Κρῶμ', κ' ἐξήρασε με τ' ἀποθαμμένε καὶ με τοὶ ζωντανούς ἄμιον; Ναί, στερέα μ', ντὸ φῶτισην ἔδωκε σε ὁ Θεὸν καὶ ἐχάρησε μας ἀγούτο τὴν ὥρον; Νά ξεῖς τὴν εὐσὴν ἔμιον. Τὴν εὐσὴν ἔμιον νά ξεῖς. Ὅσημερον ἔν ἀποθάνωμε, ἀχ! κὶ θὰ λέγωμε! καὶ κανεῖς μὴ κλαίγει μας (*).»

Μ' ἀγκάλιασε, μὲ φίλησε, καὶ μαζί μὲ τις ἄλλες μ' ἀφῆσε δακρυσμένο, σὰν τις ἴδιες.

Αὐτὴ ἦταν ἡ πρώτη, αὐθόρμητη, καὶ πῶς κολακευτικὴ κριτικὴ γιὰ τὸν «ΞΕΝΗΤΕΑΣ» μου.

ΦΙΛΩΝ ΚΤΕΝΙΔΗΣ

Στην τωρινὴ παράσταση, οἱ βασικοὶ συντελεστὲς εἶναι οἱ ἴδιοι πού πριν ἀπὸ 12 χρόνια χάρισαν τὴ συγκίνηση καὶ τὸ γέλιο στοὺς θεατὲς τῶν παραστάσεων.

Ο Χάρης Συμεωνίδης - ΜΗΤΩΝ, ο Λάμπης Ἰντζεβίδης - ΤΟΤΩΝ, ἡ Παρέσα Ὑφαντίδου - ΒΑΡΒΑΡΑ καὶ ἡ Φίκα Ορφανίδου - ΣΩΤΗΡΑ εἶναι καὶ πάλι οἱ πρωτοπόροι πού θα ὀδηγήσουν τὸν θίασο σε δημιουργικὴ παρουσία.

Κοντὰ τους ο Λεφτέρης Τσαχουρίδης - ΓΙΑΝΝΕΣ, ἡ Κική Ἀδαμίδου - ΑΝΘΗ, ἡ Σόφη Χιονίδου - ΠΗΝΗ, ἡ Θεοπίστη Θεμελή, ἐναλλακτικὴ λύση καὶ γιὰ τους δύο γυναικεῖο ρόλους τῶν κοριτσιῶν καὶ οὐ λυρῆρες Θόδωρος Βεροιώτης καὶ Σταύρος Τσαχουρίδης πού θα ἐρμηνεύσουν καὶ τὸν ρόλο τοῦ ΔΗΜΟΥ. Ὁμως ὑπάρχει ἓνα πρόβλημα. Εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς ἀπουσίας

πολλῶν υποψηφίων γιὰ τὸ θέατρο. Οἱ ὅσες παρακλήσεις δὲν ἀπέδωσαν καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι μόνο πρόβλημα ἀλλὰ καὶ κίνδυνος. Ἀν θέλομε να ἔχομε ἓναν ζωντανὸ θίασο, ὅπως εἶναι ἡ χορωδία καὶ τὰ χορευτικά, ὅσοι αισθάνονται ἔστω μικρὲς ικανότητες να παίζουν θέατρο, πρέπει να τρέξουν καὶ να δηλώσουν συμμετοχὴ. Τὸ ἔργο υπολογίζεται ὅτι θα ἀνέβει στα μέσα Φεβρουαρίου.

Ὡς τότε πολλὰ ἔχουν να γίνουν ἀκόμα. Τὸ κύριο ὅμως εἶναι αὐτὸ πού πρέπει να καταλάβουν ὅλοι ὅσοι μποροῦν ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΤΕΛΕΧΩΣΟΥΝ Τὸ ΘΕΑΤΡΟ τῆς Ευξεινῆς Λέσχης Βέροιας.

Ἐπὶ ἐπόμενο φύλλο μας θα δώσουμε καὶ φωτόγραφίες ἀπὸ τὴν παράσταση ἡ τῆς δοκιμῆς.

● Η χορωδία τῆς Ευξεινῆς Λέσχης Βέροιας σε μία ἀπὸ τις πολλὲς ἐμφανίσεις τῆς. Διευθύνει ὁ ἐρμηνευτὴς τῆς ποντιακῆς μουσικῆς Κώστας Καραπαναγιωτίδης.

ΟΙ ΔΙΩΓΜΟΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΚΩΣΤΑ ΦΩΤΙΑΔΗ Καθηγητῆ - Συγγραφέα

Η σημερινὴ Τουρκία δίκαια μπορεῖ να θεωρηθεῖ ὡς ἡ κοιλὴ-δα του χριστιανισμοῦ. Γιατί ἐδῶ ἱδρυσαν οἱ ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, Παῦλος, Κωνσταντῖνος, Πέτρος, Ἀνδρέας κ.ά., τις πρώτες χριστιανικὲς κοινότητες. Σ' αὐτὸν τὸ γεωγραφικὸ χωρὸ ἔζησε ὁ πανάρχαιος χριστιανισμὸς μὴν ἀπὸ τις ὑψηλότερες στιγμὲς τοῦ. Ἡδὴ, τὸν 5ο αἰ., ὀλόκληρη ἡ μικρασιατικὴ χερσόνησος, μὲ πληθυσμὸ 22.000.000, ἦταν ἐντελῶς χριστιανικὴ μὴν ἐπίσημη γλῶσσα τῶν διαφόρων ἐθνότητῶν τῆν ἑλληνική.

Σήμερα, ὅμως, ὅταν γίνεται λόγος γιὰ θρησκεία στὴν Τουρκία, τὴ συνδέομε ἀμέσως με τὸν ἰσλαμισμό. Ἀν ανοίξομε σύγχρονες ἐγκυκλοπαίδειες, σχετικὰ με τις χριστιανικὲς ἐκκλησίες τῆς Ἀνατολῆς, πούθενά σχεδὸν δὲ βλέπομε να ἀναφέρεται ἡ Τουρκία μ' ὅλο πού καὶ σήμερα στὴν Κωνσταντινούπολη βρισκεται τὸ κέντρο τῶν ἀπανταχοῦ ὀρθόδοξων χριστιανῶν. Με λίγα λόγια, φαίνεται πῶς ὁ χριστιανισμὸς ἐξαφανίστηκε στὴν Τουρκία. Πῶς ὅμως ἐγίνε αὐτό; Εἶναι ἓνα ἐρώτημα πού θα ἴπρεπε ἀπὸ πῶς παλιὰ να βασάνιζε στὴν ἀρχὴ τους αυτοκράτορες, τους αὐλικούς καὶ τὴν ἐκκλησία τοῦ Βυζαντίου καὶ ὕστερα ὅλα ἐκείνα τὰ κράτη, μικρὰ καὶ μεγάλα, πού δημιουργήθηκαν μέσα στα ὅρια τῆς, με κύριο στόχο καὶ σκοπὸ τὰ δικά τους συμφέροντα.

Οἱ Τούρκοι, ὅταν γιὰ πρώτη φορά τὸν 11ο αἰ. ἦρθαν σ' ἐπαφὴ με τὸ Βυζαντινὸ κράτος, ἦταν τόσο λίγοι, πού (τα μέλη τους) καὶ ἀν ἀκόμα ἐπικρατοῦσαν δυναμικά, δὲ θα φτάνανε οὔτε γιὰ δῆμαρχοι καὶ κοινοτάρχες τῶν βυζαντινῶν πόλεων καὶ χωριῶν. Θα διαλύονταν καὶ θα σβήνανε θρησκευτικὰ καὶ γλωσσικά μέσα στα εἰκοσι δύο εκατομμύρια τῶν ἐλληνοφῶνων χριστιανικῶν λαῶν, ἀκριβῶς ὅπως ἀφομοιώθηκαν οἱ Ῥωμαῖοι κυρίαρχοι ἀπὸ τους κατοίκους τοῦ ἐλλαδικοῦ καὶ μικρασιατικοῦ χωροῦ.

Δὲ συνέβηκε ὅμως αὐτὸ ἀλλὰ τὸ ἀντίθετο. Εφαρμόζοντας ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα τῆς ἐμφάνισής τους, μέσα στα γεωγραφικὰ ὅρια πού θεωροῦσαν βατὰ, ὅλες τις μεθόδους, ὅλα τὰ μέσα, διπλωματικὰ καὶ βία, πού μπορεῖ να συλλάβει ὁ ἀνθρώπινος νους, πέτυχαν ἀργὰ καὶ μεθοδικὰ ὄχι με μιά μόνο ἄλωση, ὅπως συνήθως πιστεύομε, ἀλλὰ με διαδοχικὲς, πού κράτησαν 10 ὀλόκληρους αἰῶνες, τὴ γλωσσική καὶ θρησκευτικὴ ἀφομοίωση τοῦ μικρασιατικοῦ πληθυσμοῦ.

Ἐπιλόγος ἀλλὰ καὶ ἀποκρίνωμα ὅλα τῶν σατανικῶν μεθόδων πού μηχανεύθηκαν καὶ ἐφάρμοσαν ἦταν οἱ διωγμοὶ τῶν Νεοτούρκων 1908-1932. Ἀποτέλεσμα τῶν διωγμῶν ὁ

ἀφανισμὸς τῶν Ἀρμενίων, ἡ ἐξόντωση τοῦ μικρασιατικοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ ἡ συρρίκνωση τῶν 22.000.000 χριστιανῶν σε 1.280.000 με τὴν ἀναγκαστικὴ ἀνατλαγὴ τῶν πληθυσμῶν, μιά βάρβαρη πέρα γιὰ πέρα πράξη, γιὰ τὴν ὁποία οἱ ἐνδιαφερόμενοι λαοὶ δὲν ρωτήθηκαν καθόλου.

Σήμερα πιστεύω πῶς δὲν ἀρκεῖ μόνο να χουμε μνήμες, δὲ φτάνει μόνο να θυμόμαστε, γιὰτὸ αὐτό, ἐστὶ ἀπὸ μόνο του, σίγουρα θα καταλήξει νὰ ἴναι μιά ἀπλή ἀνάμνηση. Αὐτὸ τὸ συγκλονιστικὸ ἱστορικὸ γεγονός τῆς συρρίκνωσης τοῦ ἑλληνισμοῦ, στο σημερινὸ ἐλλαδικὸ χωρὸ, δὲν ἦταν ἓνα στιγμιαῖο ἐγκλήμα, πού, τὸ ἀγνοεῖ ἑξῆς ἄλλο. Ἦταν μιά μακροχρόνια (10 αἰῶνων) διαρκὴς αυτοκτονία τοῦ ἑλληνισμοῦ, μιά διαδικασία πού καὶ στίς μέρες μας ἀπὸ τους ἴδιους παράγοντες ἐξακολουθεῖ να συντελεῖται στὴν Κύπρο καὶ στο ἐλεύθερο δοκιμαζόμενο Κουρδιστάν τῆς Τουρκίας.

Καὶ ὅσο εμεῖς, τὰ θύματα τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς καὶ οἱ ἐπαύοντες τῆς ἱστορίας, θα μένομε ἀπλοὶ θεατὲς μπροστὰ στα ἀναρίθμητα ἐγκλήματα πού διέπραξαν βάσει συγκεκριμένων σχεδίων, ὅσο δὲ θα παίρνομε πολιτικὴ θέση ὡς ἐλάχιστο φόρο τιμῆς στα εκατομμύρια ἀθῶα θύματα, οἱ Τούρκοι θα συνεχίζον να συντελοῦν τὸ καταστρεπτικὸ τους ἔργο, ὡσπυ να κλείσει ὁ κύκλος, στὴ δοκιμαζόμενη Κύπρο, στο ἀγωνιζόμενο γιὰ ἀυτονομία σήμερα ἐλεύθερο τουρκικὸ Κουρδιστάν καὶ στίς διάφορες ἄλλες περιοχὲς τῆς Τουρκίας, ὅπου ζοῦν ἀκόμη, κάτω ἀπὸ αὐστηρὴ ἐπίτηρηση, ἀπομονωμένα ἀπομεινάρια μικρασιατικῶν φύλων.

Εἶναι καιρὸς ν' ἀνοίξει ὁ ἐπὶ τῶν φάκελος τῆς ἱστορίας τῶν διωγμῶν στὴν Τουρκία. Ἐφτάσε ἡ ὥρα. Αὐτὸ δὲν τὸ λέμε μόνο εμεῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἴδιοι οἱ Τούρκοι πού θεωροῦν τὸν αὐτὸ τους ὄρωμο πιά, πολιτισμένο, ἐυρωπαϊκὸ λαὸ καὶ θέλουν ἐπιμόνα μιά θέση, πού πραγματὶ θα τους ἀνῆκε, μέσα στὴν ἑυρωπαϊκὴ Κοινότητα, ὅταν θα εἶναι καὶ σε θέση να ἀναγνωρίσουν καὶ τὸν ἱστορικὸ τους ρόλο.

Εἶναι ἀκόμη καιρὸς να λάβουν ὑπόψη τους, ἡ ἑυρωπαϊκὴ Κοινότητα καὶ οἱ πολιτικοὶ τῆς ἑυρώπης, πού ἐρωτοτροποῦν στίς μέρες μας με τὸν Ο.Σ.Α., ὄχι μόνον τὴ στρατηγική καὶ γεωπολιτικὴ θέση τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ καὶ τὴ διπλωματικὴ ἱστορία, να λάβουν ὑπόψη τους τὸ ρόλο τῆς στὸν Α' καὶ Β' παγκόσμιο πόλεμο καὶ να πάρουμε ἀντικειμενικὰ πολιτικὴ θέση με βάση τὰ διπλωματικὰ ντοκομένα πού διαθέτουν στα ἀρχεῖα τῶν ὑπουργείων ἑξωτερικῶν τῶν χωρῶν τους. Να συγκροτήσουν μιά ἀδίκαστη ἐπιτροπὴ ἀπὸ οὐδέτερους ἱστορικοὺς παγκόσμιας ἀκτινοβολίας

καὶ να μελετήσουν τους φακέλους τῶν διωγμῶν. Καὶ ἀν ἀποδειχτεῖ ἔνοχη, να ζητήσουν ἀπὸ τὴν Τουρκία να ἀπολογηθεῖ. Να πάρει ἡ Τουρκία ξεκάθαρη θέση γιὰ τις γενοκτονίες, κὶ ὄχι να καταφεύγει σε μεθόδους Ναστρεντίν Χότζα πού προσβάλλουν τὴν ἀνθρώπινη νοημοσύνη. Μόνον τότε ἀς τὴν ἀνοίξουν τις πύλες τῆς ἑυρωπαϊκῆς Κοινότητος.

Αφορμὴ γιὰ τὰ παραπάνω πῆρα ἀπὸ τὰ ἀρθρα τοῦ Μιχάλη Χαραλαμπίδη, ἀντιπροέδρου τοῦ ΚΕΠΟΜΕ στὴν ἐφημερίδα «Ἐλευθεροτυπία» με τὸν τίτλο «Πόντιοι, δικαίωμα στὴν μνήμη», πού δημοσιεύθηκαν στίς 17 καὶ 18 Σεπτεμβρίου 1986. Στα ἀρθρα αὐτὰ, ὁ Μιχάλης Χαραλαμπίδης, με μιά γλῶσσα ἰδιαίτερα δική του, ξεσκεπάζει τὴν τραγωδία πού παίχτηκε σε βράδυ τοῦ ποντιακοῦ λαοῦ ἀπ' ὅλες τις μεγάλες δυνάμεις, πού θέλησαν με τὴ συνθήκη τῆς Βελζάνης, «τὸ μεγαλύτερο παζάρι τοῦ αἰῶνα», ὅπως τὴν ἀποκαλεῖ, να κλείσουν ἓνα κεφάλαιο τῆς νεότερης ἱστορίας τοῦ ποντιακοῦ ἑλληνισμοῦ. Θέμα τοῦ ἀρθρου ἦταν ἡ γενοκτονία τῶν Ποντίων μιά καὶ ὁ ἀριθμὸς μόνο τῶν τελευταίων θύματων ξεπερνὰ τις 350.000.

Ζοῦμε σε μέρες δύσκολες, ὅπου οἱ λέξεις χάνουν τὴν κυριολεκτικὴ σημασία τους κάτω ἀπὸ τὴν πολιτικὴ σκοπιμότητα ἢ καὶ ἄλλους πονηροὺς παράγοντες.

Διαβάσαμε αὐτὲς τις μέρες στίς ἐφημερίδες πῶς οἱ ἑβρενοζάληδες προπαθούν, ξεπερνώντας σε θράσος ὅλες τις προηγούμενες τουρκικὲς κυβερνήσεις - πού τουλάχιστον μέχρι σήμερα δὲν τολμοῦσαν να θίξουν τὸ θέμα αὐτό -, με καλοπληρωμένους σε δολάρια συνέδρους να διαστρεβλώσουν τὴν ἱστορία καὶ να καλύψουν τὰ ἐγκλήματα πού ἔχουν διαπράξει στίς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνα μας σε βάρος τοῦ ἀρμενικοῦ καὶ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἐξαγόρασε χοντρά ὁ ἑβρὸν ἓναν Ἀμερικανὸ κατηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Λούισβιλ, τὸν Τζάστιν Μακάρθι καὶ μερικὸς ἄλλους συνέδρους - ἀλήθεια πού ἀλλοῦ μπορούς στίς μέρες μας να τους βρεῖ - γιὰ να πάρουν θέση γιὰ τὸ ἀρμενικὸ ζήτημα σε ἱστορικὸ συνέδριο πού ἐγίνε στὴν Πόλη, πριν ἀπὸ λίγες μέρες. Παίζοντας καλὰ τὸν πληρωμένο ρόλο τοῦ στο παιχνίδι τοῦ ἑβρὸν, ὁ Μακάρθι δήλωσε στο συνέδριο πῶς τὰ ἔγγραφα τῶν προξενικῶν ἀρχῶν τῆς Δύσης πού ἀναφέρονται στίς σφαγὲς καὶ τῆς γενοκτονίας καὶ οἱ λεπτομερεῖς περιγραφὲς τῶν διαφόρων ἀναποκριτῶν πού ἦταν αὐτόπτες βάρυτρες ἔναι σε μεγάλο βαθμὸ προκατελημμένα καὶ ψευδῆ. Αὐτὸ συνέβη ὁ ἑβρὸν ἀπὸ τὸν Ἀμερικανὸ Μακάρθι, γιὰ να μεταφέρει θρασυτάτα να υποστηρίξει τις θέσεις τῆς ἐπιτήρητῆς τουρκικῆς

πολιτείας, ὅτι δηλαδὴ ἡ ἀρμενικὴ γενοκτονία εἶναι ἀποκύημα τῆς φαντασίας τῶν δυτικῶν διπλωματῶν καὶ τῶν ἑλληνοαρμενίων. Οἱ σφαγὲς, λέει, δὲν ἐγίναν ποτέ. Ἀντίθετα οἱ Ἀρμενιοὶ δυσκόλευαν τὴν ζωὴ τῶν Τούρκων τῆς περιοχῆς ἐκείνης, με συνεχεῖς δολοφονίες καὶ λεηλασίες.

Ἡ παραμυθολογία αὐτὴ ἀναλύεται ἀπὸ μωυκικὸ Τούρκο σοβιστῆ, τὸν Ahmet Vera στο βιβλίο του «Ἡ ἀλήθεια γιὰ τους Ἀρμενιοὺς». Βιάζεται ὁ ἑβρὸν να κλείσει τὸ ἀρμενικὸ ζήτημα, ὅσο γίνεται πῶ ἀνώδυνα, γιὰτὸ ἐδῶ καὶ λίγο καὶ ἔβαλε μπρός τὸν ἀφανισμό τοῦ τρίτου μεγάλου γηγενῆ λαοῦ τοῦ μικρασιατικοῦ χωροῦ, τοῦ κουρδικοῦ. Δὲν εἶναι τυχαῖο ὅτι τὸ καλοπληρωμένο συνέδριο τοῦ ἰνστιτούτου τῶν Τουρκικῶν Σπουδῶν τῆς Κωνσταντινούπολης ἐγίνε αὐτὲς τις μέρες, ὅπου στο πολιτικὸ παρασκηνίο παίζετα γιὰ πρώτη φορά, με πολὺ βρόμικο τρόπο, ἡ τρίτη πράξη τοῦ ἴδιου θεατρικοῦ ἔργου, τίτλος τοῦ ὁποῖο θα μπορούσε να εἶναι «Γενοκτονία τῶν λαῶν τῆς Μ. Ἀσίας, Ἀρμενιοὶ - Ἕλληνες - Κούρδοι».

Συνεχίζεται

Οικονομικὴ ἐξόρμηση τῆς Ευξεινῆς Λέσχης Βέροιας

Ἡ Ευξεινὴς Λέσχης Βέροιας ξεκινάει οἰκονομικὴ ἐξόρμηση γιὰ τὴν ἀνέγερση τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου στο Πανόραμα τῆς Βέροιας.

Τὸ Πνευματικὸ Κέντρο, πού θα ἀνεγερθεῖ σε ὀικόπεδο 10 στρεμμάτων, θα ἔχει:

- Αἶθουσα καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων (θέατρο, μουσική, χορὸς, κινηματογράφος) 600 περίπου θέσεων.
- Γραφεῖα.
- Μουσεῖο.
- Βιβλιοθήκη.
- Αἶθριο (χώρος μικρῶν υπαίθριων ἐκδηλώσεων).
- Ἐντευκτήριο.
- Αἶθουσα χορευτικῶν συγκροτημάτων καὶ χορωδίας.
- Ξενώνες.
- Αἶθουσα συνεστιάσεων κλπ.
- Υπαίθρια γυμναστήρια καὶ μικρὸ υπαίθριο θέατρο.

Ἐπίσης οἱ ἴωρω χωροὶ θα διαμορφωθοῦν ὡστε να αποτελοῦν πόλο ἔλξης γιὰ ἀναψυχῆ. Ὅσοι φίλοι, Πόντιοι καὶ μη Πόντιοι, αισθάνονται τὴν ἀνάγκη καὶ χροὸς να συνδράμουν στὴν προσπάθεια τῆς Ευξεινῆς Λέσχης Βέροιας, μποροῦν να καταθέσουν τὴν ὁποία οἰκονομικὴ τους ἐνίσχυση στὸν λογαριασμὸ 325/480524-09 τῆς ἑθνικῆς Τράπεζας ἢ να στελεχίσουν ταχυδρομικὴ ἢ τραπεζικὴ ἐπιταγή στὴν Ευξεινὴ Λέσχης Βέροιας.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Συνέχεια ἀπὸ τὴν 3η σελ.

μέλλον. Τὸν Δῆμαρχο Βέροιας κ. Βλαζάκη, πού ξέρομε πολὺ καλά ὅλοι μας τὸν ἀγῶνα του γιὰ τὸ πολιτιστικὸ ἀνάβαμα τῆς Βέροιας, καὶ τὰ ἐπιτυχημένα ἔργα, πού γι' αὐτὸν τὸν σκοπὸ ἔγιναν καὶ γίνονται ἀκόμα.

Πρώτος λοιπὸν ὁ Δήμος Βέροιας διέθεσε μηχανήματα γιὰ τὴν διαμόρφωση τοῦ χωροῦ, καὶ ὁ Δῆμαρχος, ἀν καὶ πολλὰ ἐξοδα ἔχει φέτος, ὑποσχέθηκε ὅτι θα βοηθήσει οἰκονομικά ὅσο μπορεῖ.

Σεβασμιώτατε, γνωρίζοντας τὴν μεγαλοκαρδία σας καὶ τὴν ἀγάπη σας σε τέτοιου εἶδους ἔργα ἀπευθυνόμαστε στο πρόσωπό σας καὶ ἐυελπιστοῦμε ὅτι με τις εὐλογίες σας καὶ κάτω ἀπὸ τὴν σκέπη σας, ὁ χώρος αὐτὸς θα εἶναι καὶ ἓνα κομμάτι τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς Χριστιανικῆς ἀγάπης.

Κάποιοι πού πολλὰ πρόσφερε μέχρι σήμερα στο ἔργο αὐτό, πού ἦταν διπλά μας ἀπὸ τις πρώτες στιγμὲς, πού ἀπὸ τὸ πρόσωπό του, πολλὰ ἔργα ἀπευθυνόμαστε στο ἐκπληρώνονται, μού ζήτησε να μὴν τὸν εὐχαριστήσω. Μου εἶπε, ἀντικειμενικά, ΕΜΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΟΣ ΣΑΝ ΠΟΝΤΙΕΣ, να βοηθήσω υλικὰ καὶ πηκικά. Εἶναι

γόςος μου. Χρὸς στους προγόνους μου καὶ στα παιδιὰ μας. Καὶ θα βοηθῶ με ὅλη τὴν δύναμή μου καὶ ὅπως μπορῶ. Γι' αὐτὸ δὲν θέλω εὐχαριστίες. Δὲν σε εὐχαριστοῦμε ΠΟΝΤΙΕ, λοιπὸν ΣΤΡΑΤΗΓΕ ΜΑΣ, δὲν σε εὐχαριστοῦμε κύριε ΚΩΣΤΙΔΗ, Διοικητὴ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ. Ἐπέτρεψέ μας μόνο να σου εὐχηθοῦμε, καὶ ὄχι μόνο να εὐχηθοῦμε, μα καὶ να φωνάξομε να ζητήσομε ΤΗΓΟΡΑ ΚΑΙ ΑΡΧΗΓΟΣ».

Κύριοι Ὑπουργοί, σήμερα κάνομε τὴν ἀρχὴ σ' ἓνα μεγαλόπνοο καὶ δύσκολο ἔργο. Ἡ ἀρχὴ ὅμως, εἶναι τὸ ἴμισυ τοῦ παντός. Ἐσεῖς πάνω ἀπ' ὅλους εἶστε ἐκεῖνοι πού θα μας δώσετε τὸ κουράγιο, τὴν δύναμη καὶ τὴν δυνατότητα με τὴν βοήθειά σας, να συνδέσομε τὸ ἔργο αὐτό, με τὸ ὄνομά σας.

Στο πρόσωπό σας βλέπομε καὶ σήμερα καὶ μελλοντικά, τὸν ἀρωγὸ τόσο πηκικά, ὅσο καὶ οἰκονομικά, στα προβλήματα, πού ἀντιμετωπίζομε καὶ πού ἡ μέχρι τώρα ἀξία καὶ ἐπιτυχημένη πορεία σας, ὅπου σας ἔταξε ὁ λαὸς τῆς πατρίδας μας, ἔδειξε ὅτι ἔχετε τὴν θελησὴ τὴν ικανότητα καὶ τὴν σπουδὴ να εἰσπνεῖτε. Ἐυχαριστῶ.